

израстване на Северо-Американските съединени щати като производственъ и финансентъ чинителъ и редъ други политико-икономични условия внесоха нови елементи и влияния, въ благоприятенъ или неблагоприятенъ смисълъ, въ стопанския животъ на всѣки отдѣленъ народъ. У по-бедните страни пъкъ *репарациите и реституциите*, както и редъ други ограничения и тежести, наложиха пакостния си отпечатъкъ върху народния поминъкъ.

Застой, разстройство, криза, — ето последиците за множество европейски страни, но особено за победените, а най-вече за ония отъ тѣхъ, които, както нашата, бѣха значително окастрени територно отъ мирните договори.

Частно за България, напримѣръ отнемането на Доброджа, житницата ѝ, а въ замѣна включването на планински покрайнини, каквите сѫ Малко-Търновско, Масътънлийско, Кърджалийско, Пашмаклийско, Петричко, се отрази зле върху производството и износа на зърнениетъ храни. Отъ първо и най-главно перо на износа ни преди войните тѣ идатъ сега на второ и трето място. При по-доленъ отъ срѣденъ урожай зърнениетъ ни храни едва ли ще стигнатъ за изхранване на мѣстното население. Въ износа преобладаващо значение заематъ тютюна и яйцата, а има условия и признания да се засили и тоя на нѣкои индустрени растения, като рапицата, слънчогледа, овоцията, гроздето, виното и др. т.

Следъ войните външното тържище за нашите брашна се все повече ограничава, при всичко че голѣми мелници се създадоха предимно за износъ. Мелничарството днесъ прекарва остра криза. Вълнената ни индустрия загуби външното турско тържище и се нагоди къмъ нуждите и изискванията на вѫтрешното.

Покровителните мита, мѣрките за насърдчение на индустрията и стремежа къмъ народно обособяване на стопанството създадоха благоприятни условия за изникването въ страната на редъ индустрии, които, макаръ и въ неголѣмъ още размѣръ, иматъ изгледъ да се развиятъ успѣшно. Иматъ бѫдеще особено тия отъ тѣхъ, които преработватъ сирови земедѣлски или животински материали, които се произвеждатъ и има условия да се произвеждатъ въ голѣмо количество и на износна цѣна у насъ.

Върху икономичния развой на страната доста, разстроително се отрази прииждането на голѣмъ брой бѣжанци, наши и чужди, изъ Македония, Тракия, Доброджа, Турция и Русия. Додето се привърши настаняването на българите бѣжанци и тѣхния поминъченъ животъ се улегне и влѣзе въ нормалното си русло, ще се минатъ доста години.

Не по-малко разстроително влияятъ и голѣмите данъчни облагания, като последица отъ *репарациите* и всички други тежести и разрушения отъ преживѣните войни.